

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, declarat de avocata Timuș Silvia, în numele inculpatului

Blaj Alexei XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>08.06.2018 - 12.04.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>24.05.2019 - 14.12.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>22.03.2022 - 13.06.2022.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 12 aprilie 2019, Blaj Alexei a fost condamnat în baza art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal la 9 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități ce țin de educarea copiilor pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, începând din 12.04.2019, cu includerea perioadei arestării preventive de la 16.08.2018 până la 12.04.2019.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Racila Angela, dar în privința ei hotărârile judecătorești nu sunt contestate.

Cererea procurorului privind încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare în sumă de 3391,08 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Blaj Alex, elaborând din timp un plan infracțional bine determinat, prin înțelegere prealabilă cu inculpata Racila Angela, în perioada lunii ianuarie 2018, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul exploatării sexuale comerciale, folosindu-se de situația de vulnerabilitate a

copilului, cunoscând cu certitudine despre faptul stării materiale precare a lui XXXXXX XXXXXX și că, fiind în căutarea unor posibilități de obține mijloace financiare, cunoscând în același timp că XXXXXX XXXXXX este minoră, neavând vârsta de 18 ani, știind că datorită vârstei fragede ar putea fi convinsă și manipulată întru realizarea intențiilor sale criminale propuse, au recrutat-o pe minora XXXXXX XXXXXX în vederea prestării serviciilor sexuale contra plată, explicându-i că este o metodă ușoară și sigură de obținere a unor venituri financiare, făcându-i legătura cu Racila Angela.

În continuare, Racila Angela, acționând conform rolului său, în vederea realizării acțiunilor sale criminale, a adăpostit-o pe minora XXXXXX XXXXXX, în apartamentul oferit de aceasta, amplasat în mun. Chișinău, XXXXXX XXXXXX, indicându-i minorei XXXXXX XXXXXX că în apartamentul în cauză va presta servicii sexuale diferitor persoane de gen masculin, iar aceasta, la rândul ei, se va ocupa cu plasarea anunțurilor pe site-ul de publicitate „999.md”, în scopul găsirii potențialilor clienți, beneficiari ai serviciilor sexuale.

Astfel, în perioada 10 ianuarie 2018 - 24 ianuarie 2018, Racila Angela, după obținerea acordului și controlului asupra minorei XXXXXX XXXXXX, s-a ocupat de găsirea clienților, nemijlocit a negociat condițiile și prețul cu beneficiarii serviciilor sexuale, iar minora XXXXXX XXXXXX, sub controlul lui Racila Angela, a prestat servicii sexuale diferitor persoane de gen masculin, contra unor sume de bani în mărime de 600 lei de fiecare client, obținând un venit ilicit în sumă totală de 2000 lei.

Instanța a reținut că vina inculpatului a fost dovedită pe deplin și i-a încadrat acțiunile pe art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal, ca trafic de copii, adică recrutarea unui copil în scopul exploatării sexuale comerciale, cu profitarea de situația de vulnerabilitate a copilului, săvârșită de două persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune excepțional de gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 ani sau cu detențiune pe viață, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, că nu are antecedente penale, nu este angajat în câmpul muncii și nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 ani, care au săvârșit infracțiunea de la 18 la 21 ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime, conform art. 79 alin. (1) Cod penal, săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani dar nu a atins vârsta de 21 ani, poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională, concluzionând că la momentul comiterii infracțiunii inculpatul avea vârsta de 18 ani și 9 luni, circumstanță care, prin prisma prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, urmează a fi apreciată ca una excepțională, urmând a-i fi stabilită pedeapsa sub limita minimă prevăzută de lege.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Popescu Corneliu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal la 15 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a deține funcții ce țin de educarea copiilor pe un termen de 5 ani.

Apelantul a indicat că inculpatul nu a recunoscut vina și nu s-a căit de cele săvârșite, obținând foloase ilicite din infracțiunea la care a participat.

Or, instanța de fond, aplicând prevederile obligatorii ale art. 70 alin. (3¹) Cod penal, nu urma să aplice cumulativ și prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, nefiind prezente careva circumstanțe excepționale, exceptând vârsta inculpatului, însă acest factor deja a determinat aplicarea prevederilor art. 70 Cod penal.

Totodată, pentru comiterea unei infracțiuni excepțional de grave, pedeapsa trebuie să fie pe măsură, atât pentru a pedepsi persoanele vinovate, cât și pentru a contracara fenomenul dat și pofta altor persoane la combaterea unor astfel de infracțiuni.

3.1. A declarat apel și avocata Potereanu Dina, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care *să fie încetat procesul penal în privința inculpatului, cu achitarea acestuia*, deoarece în acțiunile lui nu se regăsește componența de infracțiune prevăzută la art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal.

Apelanta a invocat că învinuirea înaintată inculpatului nu a fost demonstrată prin probe concludente și pertinente, care, în coroborare cu circumstanțele pricinii, ar demonstra existența vinovăției acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Nu a fost demonstrată prezența în acțiunile inculpatului a elementelor care caracterizează latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate, din care considerente se impune achitarea lui.

De asemenea, instanța de judecată, în corespundere cu prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, nu a stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din Partea specială a Codului penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, ambele apeluri au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Blaj Alexei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu 13 ani și 4 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de activitatea minorilor pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, i-a fost redusă pedeapsa stabilită pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 20.08.2018 - 12.04.2019 cu **236** zile.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond justificat a conchis că probele administrate au dovedit integral vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, iar poziția acestuia reprezintă o versiune ce reflectă tendința de a se apăra și eschiva de la răspunderea penală.

În același timp, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune excepțional de gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu detențiune pe viață, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, că nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, anterior nu a fost judecat și se caracterizează pozitiv.

Pe lângă aceasta, instanța de fond a aplicat în privința inculpatului prevederile obligatorii ale art. 70 alin. (3¹) Cod penal, or, la momentul comiterii infracțiunii acesta avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 ani, însă, în mod eronat, a aplicat cumulativ și prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, nefiind prezente careva circumstanțe excepționale, exceptând vârsta inculpatului, însă acest factor deja a determinat aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Totodată, potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.13 - Chișinău nr. 2/9323 din 27.07.2020, Blaj Alexei s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău **în calitate de prevenit în perioada 20.08.2018 - 12.04.2019, data când a fost pronunțată sentința din 12 aprilie 2019**, prin urmare, acesta s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în cauza penală respectivă **236 zile**.

Conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: ***două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv***.

Deci, fiind constatată deținerea inculpatului, în condiții inumane și degradante de detenție, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, urmează a fi redusă pedeapsa principală stabilită acestuia, în baza art. 206 alin. (3) lit. b¹) Cod penal, sub formă de 13 ani 4 luni închisoare, pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 20.08.2018 - 12.04.2019 cu **236 zile**.

5. Avocata Timuș Silvia declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta invocă că instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, corect a ținut cont de prescripțiile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, conform căror, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 ani, care au săvârșit infracțiunea de la 18 la 21 ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime și art. 79 alin. (1) Cod penal, care prevede că săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani dar nu a atins vârsta de 21 ani, poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

Astfel, la momentul comiterii infracțiunii, inculpatul avea vârsta de 18 ani și 9 luni, circumstanță care, prin prisma prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, este una excepțională, urmând a-i fi stabilită pedeapsa sub limita minimă prevăzută de legea penală.

Totodată, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 13 ani și 4 luni, aplicată de instanța de apel, este prea aspră, iar, reieșind din comportamentul inculpatului, faptul că anterior nu a fost condamnat, precum și din influența pedepsei asupra corectării și reeducării acestuia, în privința lui sunt aplicabile prevederile art. 79 Cod penal.

În același timp, instanța de apel a admis plângerea inculpatului privind condițiile inumane de detenție, reducându-i pedeapsa pentru deținerea în calitate de prevenit în perioada 20.08.2018 - 12.04.2019 cu 236 zile.

Însă, inculpatul a solicitat reducerea pedepsei, în temeiul art. 473², 473³, 473⁴ alin. (4)-(7) Cod de procedură penală, inclusiv pentru perioada examinării cauzei în instanța de apel.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit reține următoarele circumstanțe.

În primul rând, și cu referire la motivele invocate în recursul ordinar privind pedeapsa aplicată inculpatului de către instanța de apel, dar în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, inclusiv nefiind invocat niciun temei din cel prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 70 alin. (3¹), 79 alin. (1) Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La aplicarea pedepsei persoanelor care au săvârșit infracțiunea la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată *poate* aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, dar a comis o infracțiune excepțional de gravă, față de un copil, care se pedepsește cu închisoare de la 15 la 20 de ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu detențiune pe viață, pedeapsa de 13 ani și 4 luni închisoare, cu executare, stabilită inculpatului prin

decizia instanței de apel, este una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cu persoana inculpatului, cât și cu scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa respectiv a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în conform prevederilor legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4., 5. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 79 alin. (1) Cod penal, art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată **poate** aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pedepsei penale, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar în aspectul vizat este neîntemeiat.

În al doilea rând, și cu privire la argumentul recurenteii că inculpatul a solicitat reducerea pedepsei, în temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, inclusiv pentru perioada examinării cauzei în instanța de apel (*pct. 5. din decizie*), se atestă că potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, **la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță**, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1. Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi

prezentate instanței de apel. Potrivit art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat. În corespundere cu art. 466 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată într-o cauză penală devine executorie la data când a rămas definitivă. Hotărârea primei instanțe și a instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării deciziei în apel. Conform art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală, ***dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări*** care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanța examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări. În cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: ***două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv***. Potrivit art. 10 alin. (3¹) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia, sau cu acordul ori consimțământul său tacit. Conform art. 29 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997, ***instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*** prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. În corespundere cu art. 473² alin. (1) Cod de procedură penală, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către ***condamnat sau prevenit***, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenumului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) a constatat sumar, neclar și divergent în partea descriptivă că: „Conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: ***două zile de închisoare pentru***

o zi de arest preventiv. Deci, urmează a fi redusă pedeapsa principală stabilită acestuia, pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 20.08.2018 - 12.04.2019 cu 236 zile...”

Totodată, s-a contrazis și în dispozitiv dispunând că: „În temeiul art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa aplicată inculpatului Blaj Alexei pentru deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 în calitate de prevenit pentru perioada 20.08.2018 - 12.04.2019 cu 236 zile”.

Ori, nu a aplicat sub nicio formă prescripția clară și univocă din art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, că reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: **două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv;**

b) a omis că aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală față de persoana inculpată ține de competența și obligația atât a instanțelor de fond, cât și a celor de apel, deoarece: 1. ambele constată încălcări admise **în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei;** 2. ambele urmând a-și fonda soluțiile, inclusiv, pe art. 10 alin. (3¹) și 29 alin. (4) Cod de procedură penală, care prevăd expres că, în cazul în care **părțile invocă** încălcarea Convenției, **instanțele de judecată au obligația să se pronunțe motivat, în hotărârile emise, dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului** prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Ori, instanța de apel, la judecarea apelului, aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală.

Prin urmare, această competență se referă și la instanța de apel, în cadrul căreia, la faza judecării apelului declarat împotriva sentinței instanței de fond, inculpatul nu are statut de condamnat.

Astfel, după remiterea cauzei instanței de judecată, judecătorului de instrucție îi revine competența soluționării chestiunilor vizate doar în raport cu persona care are statut de condamnat, adică în procedura executării pedepsei (*art. 469,473² - 473⁴ CPP*), deoarece, conform art. 65 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este, parțial sau integral, de condamnare, iar în corespundere cu art. 466 alin. (1) - (3) Cod de procedură penală, hotărârea primei instanțe și a instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării deciziei în apel, **dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcările respective.**

În același timp, judecătorul de instrucție va soluționa chestiunea abordată și în raport cu prevenitul, dar în privința cărui dosarul încă nu este remis instanței pentru judecarea fondului cauzei penale.

Deci, instanța de apel urma să aplice, în speță, prevederile art. 385 alin. (4) și (5) Cod de procedură penală față de inculpat pentru perioada de până la pronunțarea deciziei.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția în latura aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii în acest sens, și că recursul ordinar este parțial întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța

de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării deciziei contestate în latura aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

d e c i d e:

Admite recursul ordinar declarat de avocata Timuș Silvia, casează decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2021, în privința inculpatului Blaj Alexei XXXXX, în partea aplicării prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată se menține, fiind irevocabilă în această parte.

Decizia, în partea dispunerii rejudecării cauzei nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 29 iulie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico